

Samuraien har fået slebet sværdet

Yashicas Samurai kamera er kommet i »opgraderet« udgave. Den nye model er først og fremmest fire gange zoom – med en hurtig, indvendig fokusering. Og skarpheden i de færdige billeder er formidabel – til trods for at negativformatet kun er 17x24 mm stort.

Af Steen Møller Sørensen

Bliver halvformatkameraet en succes? Det kan kun tiden vise. Men ét er givet, Yashica fremstiller i dag de bedste halvformatkameraer til dato.

Nu er der ikke så mange om budet, vil nogen måske hævde, og det kan være rigtig nok, men Samuraierne er så gode, at de på flere punkter overgår andre kameraer i genren, selv om de arbejder med fuldt 35 mm format.

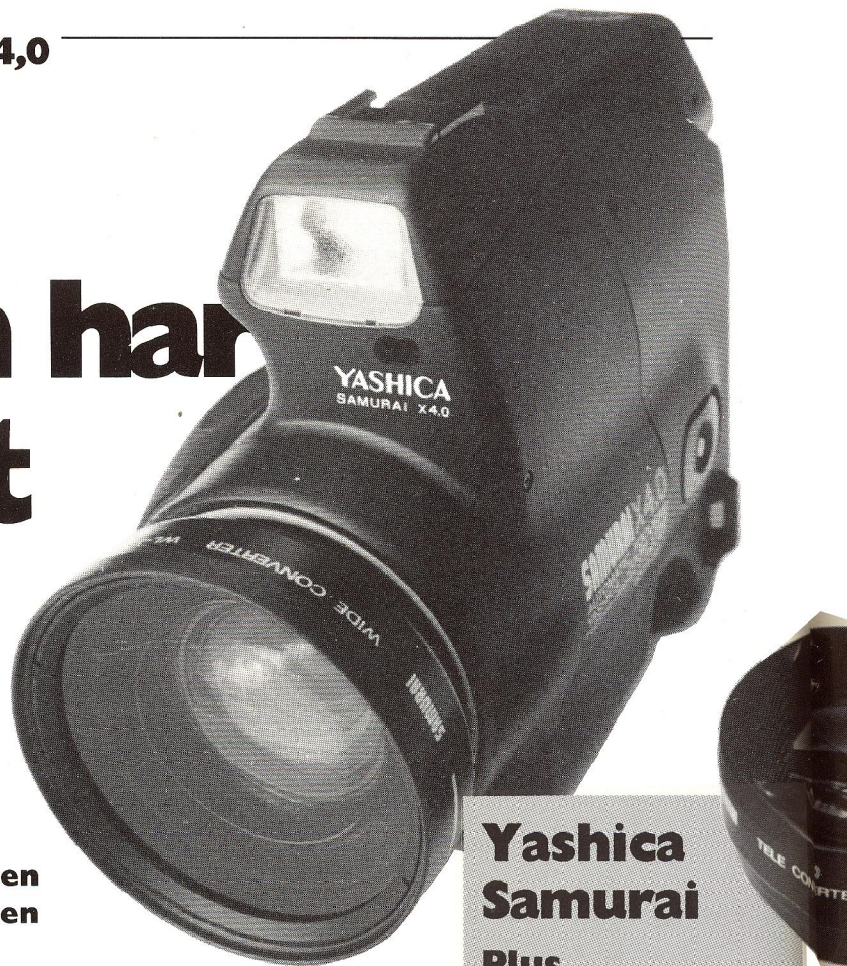
Hvad er halvformat?

For de, der ikke allerede ved det, bør »halvformat« nok forklares nærmere. Den normale standard for et 35 mm kamera er, at filmen køres vandret, og det effektive negativformat bliver 24x36

mm. Ved halvformat anvendes samme film, men på den modsatte led, således at det effektive negativformat bliver 17x24 mm. Herved får man dobbelt så mange billeder på filmen, dvs. 24 opt. bliver til 48, og 36 opt. bliver til hele 72 billeder.

Hvad det betyder for priser pr. billede fremgår af det lille skema med sammenligning af stk.-priser ved forskellige film længder optaget henholdsvis i fuld- og i halvformat.

Nu gror træerne som bekendt ikke ind i himlen, for det halve negativformat må nødvendigvis medføre lidt mere grovkornede billeder på grund af den

Det er et imponerende syn, når Samurai X4,0 udbygges med vidvinkelforsatsen. Til højre ses den tilsvarende teleforsats.

større forstørrelsesgrad, der skal anvendes for at få samme billedstørrelse som ved fuldformatoptagelser.

Hvis man holder sig til de finkornede 100 ISO-film og den nuværende standardbilledstørrelse på 10x15 cm, er det ikke noget, man bemærker.

Noget andet er, at filmteknologien er inde i en rivende udvikling, og der kan næppe være tvivl om, at om få år vil selv halvstore forstørrelser fra halvformatoptagelser have et kvalitetsniveau, der stort set vil svare til dagens standard for fuldformatoptagelser.

Vi venter således allerede spændt på Kodak's nye Ektar 125 og Fuji's HG 200/400, der er lige på trapperne, og som efter de oplysninger, der er fremkommet, ser meget lovende ud.

Zoom-objektiver

I et normalt 24x36 mm autofokuskamera er den brændvidde, der typisk anvendes til normalobjektiv 35 mm, hvilket i virkeligheden er en svag vidvinkel. I et halvformatkamera er den tilsvarende brændvidde 25 mm. Dette medfører, at når Yashica her disker op med zoom-objektiver, der i X3,0-modellen går fra 25-75 mm, og i X4,0-modellen fra 25-100 mm, svarer det til henholdsvis 35-105 mm og 35-140 mm i 24x36 mm kameraer. X4,0-modellen overgår såle-

Til venstre ses »den gamle« Yashica Samurai X3,0 udbygget med action-greb. Til højre den nye model med fire gange zoom og indbygget sko for ekstra flash.

Yashica Samurai Plus

- Stort zoomområde
- God objektiv-lysstyrke.
- Håndrigtigt design.
- Mulighed for tilslutning af løs flash-enhed.
- Dioptri-korrektion af søgerokular.
- Mulighed for tele- og vidvinkelforsats (kun X4,0).
- Dato-back er standard

Minus

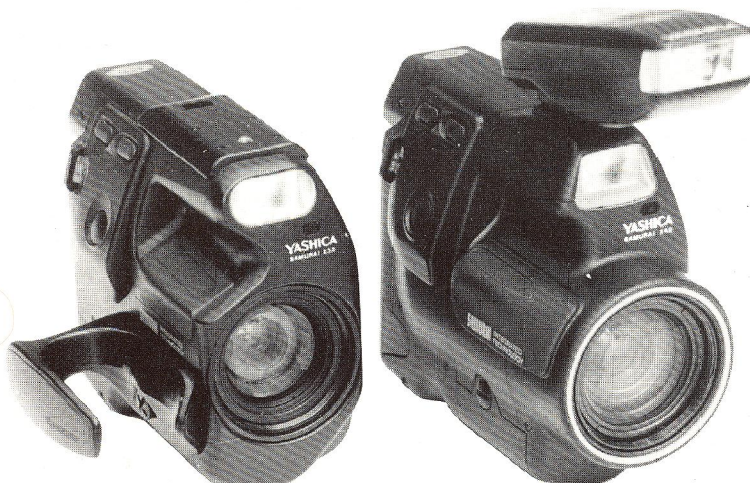
- Ingen blokering af udløseren ved mangelfuld afstandsindstilling.
- Ingen hjælpelys til fokusering ved lysværdi under EV 3.
- Søgeren dækker kun 83 % af billedfeltet.

des ikke – hvad zoom-område angår – af noget andet kamera i genren.

Når man yderligere ser på lysstyrken i de to Samuraier, nemlig henholdsvis f:3,5-4,3 i X3,0-modellen og f:3,8-4,8 i X4,0-modellen, har vi virkelig fat i Yashica'ernes fortrin. Ingen andre kameraer med fast indbygget zoom-objektiv kommer op på siden af Yashica's kombination af stort zoom-område og relativt høj lysstyrke.

Forsatslinser til X4,0-modellen

Hvis ens behov for zoom-område ikke er dækket med disse kameraer, kan man til X4,0-modellen erhverve dels en teleforsats med faktor 1,4 og dels en

wideforsats med faktor 0,8. Med dette tilbehør kan zoom-området således udvides til 20-140 mm, svarende til 28-200 mm ved fuldformatkamera.

Afprøvning af de to forsatslinser har vist, at teleforsatsen ikke kan anvendes, når der zoomes ind på korte brændvidder, efter brugsanvisningen ikke under ca. 70 mm, svarende til ca. 100 mm med teleforsats monteret. Hvis man alligevel prøver, får man billeder med sorte afskårne hjørner og stærk fortegnings mod billedranden. Det ville have været dejligt med en eller anden form for advarsel al den stund, at man næppe opdager det alene ved søgerbilledet, da dette kun dækker ca. 83 % af billedfladen.

Anderledes er det med vidvinkelforsatsen. Her kan man zoome frit i hele området uden at løbe ind i problemer. Det bør måske nævnes, at vidvinkelforsatsen giver relativ stor fortegnings på den kortest mulige brændvidde, hvilket

dog ikke har den store betydning i praksis, medmindre motivet indeholder »rette linier« tæt ved billedfladens kanter.

Endelig har vi også afprøvet en nærlinse CL-1, der leveres som tilbehør til X4,0-modellen sammen med en flashdiffuser, dvs. en mælkehvid skærm til montering foran flash-reflektoren for at forhindre overbelysning ved næroptagelser med flash samt for at blødgøre flashlyset.

Nærlinsen giver mulighed for at arbejde på motivafstande mellem 40 og 50 cm, hvilket sammen med zoomfunktionen betyder afbildningsforhold mellem f:3,5 ved fuld teleindstilling og 1:15 ved fuld vidvinkelindstilling.

Systemet fungerer perfekt og kan varmt anbefales til folk med særlig interesse for næroptagelser af f.eks. blomster og bier m.v.

Design og teknik

Samuraiernes design leder tankerne hen på en småfilmoptager og faktisk er da også, at kameraerne ligger godt i hånden, og betjeningerne sidder lige, hvor de skal. Yashica har udnyttet halvformatets lodrette filmtransport til at skabe et nyt design, der ikke bare skal være anderledes for ikke at ligne andre kameraer, men som virkelig føles gennemtænkt, jo mere man arbejder med det.

Samuraierne er spejlreflekskameraer, der er automatiseret i ét og alt, og de har begge et lithiumbatteri som stabil energikilde. Den indbyggede flash, som automatisk kobles ind ved behov (også ved modlysoptagelser på kort afstand) zoomer sammen med objektivet.

Det bør også nævnes, at begge Samuraier er standardmonteret med datoback til valgfri indfotografering af dato og klokkeslæt eller ingenting.

Der kan også vælges mellem enkeltoptagelse og serieoptagelser, ligesom selvudløseren kan indstilles til at optage tre på hinanden følgende optagelser. X4,0-modellen har endvidere mulighed for multieksposering med fem billeder i rap på samme negativ.

Endelig skal det nævnes, at begge Samuraier har mulighed for trinløs dioptri-korrektion af søgeren, hvilket kan være til stor glæde for brillebrugere.

Søgerinformationerne er begrænset til en grøn og rød lysdiode for henholdsvis autofokus og flash.

Lysmålersystemet fortjener også et par ord på vejen. Der anvendes centervægtet måling gennem objektivet, hvilket er helt normalt, men i Samuraierne er dette system udbygget med automatisk skift til spotmåling, når motivet indbyrder til det, typisk ved modlysoptagelser. Under testen prøvede jeg at provokere systemet, og jeg må sige, at det virker perfekt. Billeder, der ellers var dømt til at mislykkes, blev bare lige i øjet.

Samurai X4,0 er her monteret med nærlinse og den særlige flashdiffuser, som dæmper og spreder lyset. Mindste motivområde er på størrelse med en mursten.

Prissammenligning

	Kodak Gold 100 12 opt.	Kodak Gold 100 24 opt.	Kodak Gold 100 36 opt.
Fuldformat	12 billeder à kr. 7,19/stk.	24 billeder à kr. 5,57/stk.	36 billeder à kr. 5,04/stk.
Halvformat	24 billeder à kr. 5,07/stk.	48 billeder à kr. 4,27/stk.	72 billeder à kr. 4,00/stk.

D.d.-pris pr. billede i 10x15 cm inkl. film ved førstegangsfremkaldelse hos Kodak.

Vejledende priser

Model X3,0	kr. 3.995,-
Flashadapter SM-S1 til X3,0	kr. 365,-
Action-greb SM-G1	kr. 245,-
Model X4,0	kr. 4.995,-
Etui til X4,0	kr. 395,-
Teleforsats til X4,0	kr. 1.285,-
Wideforsats til X4,0	kr. 1.285,-
Nærlinse-sæt til X4,0	kr. 645,-
Supplementsflash CS-140	kr. 450,-

Som tilbehør til Samurai X4,0 fås bl.a. tele og vidvinkelforsats.

Tekniske data

Samurai	X3,0	X4,0
Objektiv brændvidde	25-75 mm	25-100 mm
Objektiv lysstyrke	3,5-4,3	3,8-4,8
Afstandsområde	1 m - ∞	0,8 m - ∞
Programlukker	2 sek.-1/500	3 sek.-1/300
Afstands- og lysmålerfølsomhed ved ISO 100	EV 3-18	EV 3-18
DX-kodningsområde	ISO 50-3200	ISO 50-3200
Flash-rækkevidde ved ISO 100	1-3 m	0,8-3 m
Flash-genopladningstid	2,5 sek.	3,5 sek.
Kameravægt med batteri og film	640 g	740 g
Mulighed for forsatslinser	Nej	Ja
Mulighed for flashudkobling	Ja	Ja
Mulighed for fill-in-flash	Nej	Ja
Mulighed for flashsynkronisering på lange lukkertider	Ja	Ja

Første og anden generation

Man kan med nogen ret kalde X3,0-modellen for første generation og X4,0-modellen for anden generation, selv om begge modeller markedsføres sideløbende. Ikke alene har X4,0-modellen større zoom-ormåde, men hele objektivkonstruktionen med tilhørende motor er forfinet i detaljerne, bl.a. med indvendig fokusering. Det er noget, der mærkes under brug, og som giver X4,0-modellen generelt et højere kvalitetspræg.

En anden detalje, der adskiller de to modeller, er muligheden for tilslutning af en løs flash. Til X3,0-modellen findes som tilbehør en adapter, SM-S1 med standard hot-shoe, der dels afskærmer den indbyggede flash og dels er forsynet med fotocelle til slaveudløsning af den tilsluttede løse flash.

X4,0-modellen har som standard en hot-shoe, der, når den bliver anvendt,

Læs videre s. 46

TEST: YASHICA SAMURAI X3,0 og X4,0 - Fortsat fra side 37

automatisk udkobler den indbyggede flash. Styringsmæssigt er der dog nogle begrænsninger, idet kameraets blænder – ved indkoblet flash – styres af afstandsmålingen, hvilket medfører, at løs flash med større ledetal end den indbyggede, dels bør være med mulighed for automatisk lysmængdedosering ved blænde 4 – der ca. svarer til Samurairnes maksimale lysstyrke – og dels kun bør benyttes ved afstande, der overstiger rækkevidden af den indbyggede flash.

I testen har indgået afprøvning af den lille løse flash Yashica CS-140, der har 2 penlight-elementer som energikilde og leverer et ledetal på 14 ved 100 ISO.

Yashica anbefaler CS-140, der – som følge af større afstand fra objektivet centerlinie – reducerer risikoen for røde øjne ved portrætfoto. CS-140 forøger ikke flash-rækkevidden i forhold til den indbyggede flash, idet lysstyrken stort set er den samme.

Autofokus-system

Yashica har valgt et passivt autofokus-system, baseret på fasedetektering i modsætning til hovedparten af alle andre kompaktkameraer, der arbejder med et aktivt infrarødt målesystem. Yashica har overtaget systemet fra de større spejlreflekskameraer med autofokus og fuld udskifteligt objektiv. For-

delen ved dette system er, at afstandsmålingen sker gennem objektivet og derfor automatisk tager højde for den valgte zoom-indstilling og evt. monteret forsatslinse eller nærlinse.

Bagsiden af medaljen er, at lysfølsomheden sætter en nedre grænse for, hvor mørke motiver kameraet kan fokusere på. Og da Samurairne ikke blokerer udløseren, før korrekt afstandsindstilling er opnået, blev der et par smuttere under min optræden som fotograf ved en rund fødselsdagsfest med dunkel belysning i lokalet.

Men ellers virker autofokussystemet hurtigt og sikkert med en lang række af skarpe billeder til følge.

Sammenfatning

Yashica Samurai – og i særdeleshed model X4,0 – er et godt bud på fremtidens familiekamera, der er let og ukompliceret at arbejde med. Det fantastiske store zoomområde og relativt store lysstyrke giver mulighed for billeder ud over det sædvanlige.

Succes eller ej står og falder med brugernes indstilling til halvformat. Da Philips-fabrikkerne i begyndelsen af 60'erne stod fadder til kassettebåndoptageren, var der ingen, der troede på systemets levedygtighed ud over til diktafonbrug, men udviklingen har så sandelig vist noget andet.